

Afdeling: Uddannelse og mobilitet
Journal nr.: 20/8695
Dato: 16. september 2020

Udarbejdet af: Stine Liengard Jensen
E-mail: stlj@rsyd.dk
Telefon: 40315069

Referat – Møde i Syddansk Uddannelsesforum

- Tidspunkt:** Torsdag d. 10. september kl. 13.00 – 15.00
- Sted:** Regionshuset i Vejle, mødelokale 7, Damhaven 12, 7100 Vejle og via Teams
- Deltagere:** Lene Thiemer Hedegaard, Dan Skjerning, Kristian Bennike, Lars Katzmann, Kjeld Petersen, Henrik Larsen, Hanne Nylev, Carsten Uggerholt Eriksen, Lotte Dalegaard Pedersen, Ulrich Skytte, Annette Lund, Jan Askholm, Jens Munk Kruse, Per Jensen (suppleant for Leif Rye Hauerslev), Finn Udsen (suppleant for Erling Jensen).
(Regionsrådets Udvalg for uddannelse og arbejdskraft deltager under punkt 6-9).
- Sekretariatet:** Jørgen Bjelskou, Thomas Dyhr Vestergaard, Morten Hvideland-Olsen, Stine Liengard Jensen.
- Afbud:** Tage Petersen, Erling Jensen, Regitze Tilma, Leif Rye Hauerslev, Anja Toxværd Poulsen, Peter Præstgaard.

Dagsorden

- 1) Godkendelse af dagsorden 2
- 2) Godkendelse af referat fra mødet den 27. februar 2020..... 2
- 3) Gensidig orientering siden sidst 2
- 4) ”Kompetencer til fremtiden” – fra strategi til handling 3
- 5) Erfaringer fra COVID-19-nedlukningen, herunder fjernundervisning 3
- 6) Temadrøftelse om Den Forberedende Grunduddannelse (FGU) 5
- 7) Drøftelse af muligt indhold på næste møde 7
- 8) Næste møde..... 7
- 9) Evt. 7

1) Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling

Syddansk Uddannelsesforum (SUF) skal godkende dagsordenen.

Indstilling

Det indstilles, at SUF godkender dagsordenen.

Referat

Dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

2) Godkendelse af referat fra mødet den 27. februar 2020

Sagsfremstilling

Syddansk Uddannelsesforum (SUF) skal godkende referatet fra mødet den 27. februar 2020.

Indstilling

Det indstilles, at SUF godkender referatet.

Bilag

- Referat fra mødet i SUF den 27. februar 2020.

Referat

Jan Askholm deltog ikke i mødet den 27. februar, selvom det fremgår af referatet. Derudover blev referatet blev godkendt uden bemærkninger.

3) Gensidig orientering siden sidst

Sagsfremstilling

Formålet med Syddansk Uddannelsesforum (SUF) er jf. kommissoriet at kvalificere uddannelsesindsatsen i Syddanmark gennem viden, erfaringer og synspunkter ud fra medlemmernes og deres baglandes respektive ståsteder inden for uddannelses- og arbejdsmarkedssektoren.

Samtidig giver SUF mulighed for en kvalificeret og mangfoldig dialog om uddannelse på tværs af de uddannelsespolitiske aktører.

SUF skal sikre, at aktører i uddannelses- og arbejdsmarkedssektoren, via deres respektive repræsentanter, bliver hørt og inddraget i relevant omfang, i forbindelse med aktuelle uddannelsespolitiske problemstillinger og temaer i regionen.

Indstilling

Det indstilles, at repræsentanterne i SUF kort tilkendegiver, hvilke uddannelsespolitiske problemstillinger og dagsordener de er optaget af.

Referat

Repræsentanterne i SUF tilkendegav hver især deres syn på aktuelle uddannelsespolitiske problemstillinger. De faldne bemærkninger blev taget til orientering.

4) ”Kompetencer til fremtiden” – fra strategi til handling

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog den 25. maj 2020 en ny uddannelsesstrategi med titlen ”Kompetencer til fremtiden”. Uddannelsesstrategien udfolder et af i alt seks strategispor i den nye regionale udviklingsstrategi ”Fremtidens Syddanmark”, der ligeledes blev vedtaget den 25. maj 2020.

Uddannelsesstrategien har været drøftet gentagne gange i Syddansk Uddannelsesforum (SUF), og den fokuserer på tre ud af i alt 18 regionale mål fra ”Fremtidens Syddanmark”:

- Adgang til gode uddannelsesmuligheder i hele regionen.
- Kompetencer til livet, arbejdsmarkedet og et bæredygtigt samfund.
- Uddannelsesmiljøer, der fremmer de unges trivsel og sundhed.

Det fremgår af kommissoriet for SUF, at SUF skal følge implementeringen af handlingsplanen for uddannelsesområdet i Syddanmark. Dette gælder således også den nye syddanske uddannelsesstrategi.

På mødet vil sekretariatet derfor give en status på de allerede igangsatte og planlagte indsatser under hvert af uddannelsesstrategiens tre mål med henblik på en drøftelse heraf i SUF.

Indstilling

Det indstilles, at SUF drøfter implementeringen af uddannelsesstrategien med afsæt i sekretariatets oplæg.

Bilag

- Kompetencer til fremtiden.

Referat

Repræsentanterne i SUF udtrykte opbakning til de allerede igangsatte og planlagte indsatser under hvert af uddannelsesstrategiens tre mål. De faldne bemærkninger blev taget til efterretning.

5) Erfaringer fra COVID-19-nedlukningen, herunder fjernundervisning

Sagsfremstilling

Skoleledelser, lærere og elever har under COVID-19-udbruddet stået i en situation uden fortilfælde, som har krævet en betydelig og øjeblikkelig omstilling fra almindelig undervisning til nødundervisning på distance.

Omlægningen af undervisningen på de enkelte uddannelsesinstitutioner har ikke været en planlagt proces, der lå ikke nogen strategi med relevante anvisninger, der har kun været sporadiske erfaringer at bygge på, og de teknologiske muligheder har i mange tilfælde ikke været tilpasset til opgaven.

Det Nationale Videncenter for e-læring og Tænk tanken DEA har gennemført en undersøgelse af erfaringer med nødsaget fjernundervisning på landets gymnasier (stx, hhx og htx) og erhvervsskoler under COVID-19-nedlukningen.

Undersøgelsen konkluderer bl.a., at fjernundervisningen under COVID-19-nedlukningen har krævet stor omstillingsparathed og en massiv indsats fra lærere, skoler, elever og forældre. Men også at undervisningen har været mere ensformig, og elever har haft et lavere læringsudbytte. En mindre gruppe elever trives under fjernundervisningen, mens mange har kæmpet med skolearbejdet og motivationen – og det gælder særligt de fagligt svageste elever.

Rapporten fra undersøgelsen kan ses her: <https://dea.nu/sort-paa-hvidt/publikationer/gymnasier-og-erhvervsskolars-erfaringer-med-fjernundervisning/>

Der er flere lignende undersøgelser på vej. Fx har Uddannelses- og Forskningsministeriet bevilget 1 mio. kr. til at samle op på de aktuelle erfaringer med onlineundervisning på de videregående uddannelser under COVID-19. På børne- og undervisningsområdet har børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil inviteret organisationer fra sektoren til indledende møder om, hvad en vidensopsamling om COVID-19 på området kan indeholde.

På mødet lægges der op til, at Syddansk Uddannelsesforum (SUF) drøfter erfaringerne fra COVID-19-nedlukningen, herunder med afsæt i følgende diskussionsspørgsmål:

- Hvad er de væsentligste erfaringer fra nedlukningen set fra egen institution?
- Hvordan kan erfaringerne anvendes til at udvikle institutioners arbejde med fjernundervisning og distancearbejde?
- Hvordan kan erfaringerne anvendes bredere i en regional kontekst?

Indstilling

Det indstilles, at SUF drøfter erfaringerne fra COVID-19-nedlukningen med udgangspunkt i ovenstående diskussionsspørgsmål.

Referat

Repræsentanterne i SUF delte hver især deres erfaringer fra COVID-19-nedlukningen.

Der var bred enighed om, at undervisere og ledelser på uddannelsesinstitutioner har udvist stor omstillingsparathed under COVID-19-nedlukningen. Nedlukningen medførte en stejl læringskurve både teknologisk og didaktisk, hvilket har betydet, at undervisere på kort tid er blevet kompetenceudviklet inden for fjernundervisning.

Repræsentanterne fra SUF påpegede, at eleverne i vid udstrækning klarede sig godt under COVID-19-nedlukningen, men at der er en gruppe af elever, som var meget udfordrede fagligt, følte sig ensomme mv. Modsat påpegede repræsentanterne fra SUF, at flere af de normalt tilbageholdne elever – herunder ”de stille piger” – var mere aktive i den virtuelle undervisning.

Mod forventning førte COVID-19-nedlukningen ikke til et øget frafald i foråret 2020. Derudover har flere uddannelsesinstitutioner oplevet et mindre sygefravær under nedlukningen.

Repræsentanterne i SUF fremhæver trods overvejende positive erfaringer, at elevernes tilstedeværelse på uddannelsesinstitutionerne er helt afgørende for at sikre trivsel, socialt fællesskab og en høj faglighed. Derudover at flere undervisere også har givet udtryk for at have savnet det fysiske møde med eleverne og den hermed forbundne motivation i det daglige arbejde.

Derudover blev det fremhævet, at de tekniske skoler har været særligt udfordrede af COVID-19-nedlukningen, hvor værkstedsarbejde, svendepøver mv. har været fraværende, og hvor undervisningen i håndværksfagene generelt er vanskelig at gennemføre virtuelt. COVID-19 har desuden betydet, at flere elever på erhvervsskolerne har fået opsagt deres lærerplads. Endelig har de tekniske skoler oplevet teknologiske udfordringer, hvilket bl.a. skyldes, at en del elever og forældre ikke har en computer.

COVID-19-nedlukningen har ifølge repræsentanterne i SUF medført et større fokus på fjernundervisning og muligheden for fx at oprette hold på tværs af udbudssteder og undervisningsinstitutioner.

6) Temadrøftelse om Den Forberedende Grunduddannelse (FGU)

Sagsfremstilling

Syddansk Uddannelsesforum og Udvalget for uddannelse og arbejdskraft har ved tidligere lejlighed givet udtryk for et ønske om en temadrøftelse omhandlende den nye Forberedende Grunduddannelse.

Baggrund og formål med Den Forberedende Grunduddannelse (FGU)

Den Forberedende Grunduddannelse (FGU) er en ny uddannelse, der startede op den 1. august 2019. FGU skal forberede unge til at gå i gang med en ungdomsuddannelse eller komme i job og henvender sig til unge, der er under 25 år, som af faglige, personlige eller sociale årsager ikke er parate til at gå i gang med eller gennemføre en ungdomsuddannelse eller er parate til at komme ud på arbejdsmarkedet.

FGU blev etableret på baggrund af en politisk aftale, der blev vedtaget i oktober 2017. Den politiske aftale var foranlediget af, at næsten 50.000 unge under 25 år ikke havde en ungdomsuddannelse og ikke var i uddannelse eller job, samt viden om, at unge, der ikke kommer i gang umiddelbart efter grundskolen, har sværere ved senere i livet at få fodfæste i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Forud for den politiske aftale havde regeringen udsendt et udspil, som tog udgangspunkt i anbefalinger fra ekspertgruppen om bedre veje til en ungdomsuddannelse. Målet med den politiske aftale var at bringe flere unge i job eller uddannelse, primært ved at samle og styrke de forberedende tilbud til de unge, og ved at skabe en klar ansvarsfordeling. Dermed blev det sikret, at de unge fremover kun har én indgang til den kommunale ungeindsats og kun én plan, der skal lede frem mod uddannelse eller job.

I tilknytning til reformen blev der igangsat et evaluerings- og følgeforskningsprogram, der skal sikre, at der sker en systematisk opfølgning på implementeringen af reformen og herunder af indsatsernes fremdrift og effekt i praksis.

Siden 1990'erne har det været et uddannelsespolitisk omdrejningspunkt, at 95 procent af en ungdomsårgang skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2015. Aftalepartierne er enige om en ny målsætning om: "Mindst 90 procent af de 25-årige skal i 2030 have gennemført en ungdomsuddannelse og andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, skal være halveret".

Der er aftalt tre retningsgivende mål for FGU:

- De unges overgang til uddannelse eller beskæftigelse skal forbedres
- De unges trivsel skal styrkes
- De unges fravær skal mindskes.

Fakta om FGU

FGU bygger på praksis, produktion og praktik og består af tre forskellige uddannelsesspor, som kan tilpasses de unges behov og interesser: 1) almen grunduddannelse (agu), 2) produktionsgrunduddannelse (pgu) og 3) erhvervsgrunduddannelse (egu). Der er mulighed for at starte på et basisforløb på op til 20 ugers varighed, hvis den unge ikke ved, hvilket spor han/hun vil vælge. En FGU-uddannelse kan vare op til to år.

De unge kan starte på FGU direkte efter 9. eller 10. klasse, hvis de fx er vurderet ikke-uddannelsesparat til en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse, eller starte på FGU, hvis

de har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er faldet fra undervejs, og den unges vejleder i kommunen og den unge vurderer, at FGU er det rigtige tilbud for den unge.

Den 1. august 2019 blev undervisningen påbegyndt på 27 nyoprettede institutioner med udbudssteder fordelt i hele landet. 6 af de 27 FGU-institutioner er beliggende i Region Syddanmarks geografiske område:

FGU Vest	FGU-institutionen i Esbjerg, Fanø og Varde Kommuner
FGU Trekanten	FGU-institutionen i Vejle, Billund, Fredericia og Middelfart Kommuner
FGU Kolding & Vejen	FGU-institutionen i Kolding og Vejen Kommuner
FGU Sønderjylland	FGU-institutionen i Sønderborg, Tønder, Haderslev og Aabenraa Kommuner
FGU Syd- og Midtfyn	FGU-institutionen i Svendborg, Ærø, Langeland og Faaborg-Midtfyn Kommuner
FGU Fyn	FGU-institutionen i Odense, Assens, Nyborg, Nordfyn og Kerteminde Kommuner

På mødet vil Leif Rye Hauerslev, direktør for FGU Trekanten, holde et oplæg om FGU'en som afsæt for en temadrøftelse, der bl.a. vil kunne omhandle følgende emner:

- FGU'ens snitflader og samarbejdsmuligheder i forhold til grundskolen, ungdomsuddannelserne og andre aktører repræsenteret i SUF
- Ideer til at styrke overgangen mellem FGU og ungdomsuddannelsesinstitutionerne og ungdomsuddannelsesinstitutionerne og FGU
- Hvordan regionsrådet kan understøtte udviklingen af FGU, evt. sammen med andre aktører
- De unge, der falder uden for FGU-målgruppen, men som også har svært ved at komme videre i uddannelse og job

Indstilling

Det indstilles, at Syddansk Uddannelsesforum og Udvalget for uddannelse og arbejdskraft drøfter den nye FGU med afsæt i oplægget fra Leif Rye Hauerslev og emnerne foroven.

Referat

Leif Rye Hauerslev var forhindret i at deltage i mødet pga. sygdom. Vicedirektør Per Jensen fra FGU Trekanten holdt oplæg om FGU og de foreløbige erfaringer med at omsætte ambitionerne i aftalen. Det fremgik bl.a. af oplægget, at de foreløbige erfaringer viser, at elever, der kommer i uddannelse efter FGU i lige så høj grad påbegynder en HF som en erhvervsuddannelse. Derudover opfordrede FGU Trekanten repræsentanterne i SUF til at tænke FGU ind i kommende uddannelsespuljeprojekter.

Oplægget gav inspiration og affødte både spørgsmål og diskussion om, hvordan uddannelsesinstitutionerne og regionen kan arbejde sammen om at sikre gode overgange mellem FGU og ungdomsuddannelser, herunder særligt erhvervsuddannelser.

Repræsentanterne i SUF appellerede til, at der tænkes bredt, når FGU-elevernes videre uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder afsøges, så et ensidigt fokus på beskæftigelsesområder med mangel på arbejdskraft undgås. Endelig blev der udtrykt bekymring for det relativt store frafald på FGU indtil nu (ca. 30 %).

De faldne bemærkninger tages med i det videre samarbejde med FGU.

7) Drøftelse af muligt indhold på næste møde

Sagsfremstilling

Administrationen foreslår, at temadrøftelsen på næste møde omhandler resultaterne af den forestående politiske forhandling om ungdomsuddannelsesområdet.

Repræsentanterne i SUF opfordres derudover til at overveje, om der er andre emner, det kunne være relevant at tage op på næste møde.

Indstilling

Det indstilles, at SUF drøfter det mulige indhold på næste møde.

Referat

Det blev aftalt, at næste møde bl.a. vil kunne omhandle resultaterne af den forestående politiske forhandling om ungdomsuddannelsesområdet. Endvidere blev repræsentanterne i SUF opfordret til at skrive til sekretariatet, hvis de har forslag til andre emner.

8) Næste møde

Sagsfremstilling

Næste møde i Syddansk Uddannelsesforum afholdes tirsdag den 2. marts 2021 kl. 10.00-12.00 i regionshuset i Vejle. Sekretariatet indkalder til mødet via Outlook.

Indstilling

Det indstilles, at SUF tager punktet til orientering.

Referat

Næste møde afholdes tirsdag den 2. marts 2021 kl. 10.00-12.00 på Vejle Center Hotel. Sekretariatet indkalder til mødet via Outlook.

9) Evt.

Kristian Bennike nævnte at han deltager i dialogmødet vedr. projektet "Uddannelseslandskabet i Sønderjylland" den 26. november som repræsentant for SUF. Hvis der er andre SUF-repræsentanter, der ønsker at deltage i mødet, kan de kontakte sekretariatet herom. Der er dog et begrænset antal pladser.